

MBN § 64 Remiss om förslag till Bästeträsks nationalpark

Ärendenummer: MBN 2024/714
Paragraf föregående instans: MBN AU § 44

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden lämnar synpunkter under avsnittet ”Bedömning”. Synpunkterna lämnas vidare till regionstyrelsen för beslut om Region Gotlands samlade yttrande.

Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation

Lars Thomsson (C) anmäler centergruppens reservation mot beslutet till förmån för eget förslag.

Sammanfattning

Naturvårdsverket har i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen i Gotlands län och Region Gotland tagit fram ett förslag till en nationalpark på norra Gotland. Den föreslagna nationalparken ligger på nordöstra Gotland, väster om Fårösund. Bästeträsk, som är Gotlands största sjö, föreslås få ge namn åt nationalparken. Förslaget i remissen utgör underlag för regeringens beslut om bildande av nationalparken. Förslaget omfattar namn, geografisk avgränsning och syfte för nationalparken samt vem som ska förvalta nationalparken.

Naturvårdsverket vill nu få synpunkter på förslagen, särskilt hur vi ställer oss till förslaget att det bildas en nationalpark i området och förslaget till namn på nationalparken. Det går även bra att lämna synpunkter på andra delar av förslaget. Förslag till föreskrifter och skötselplan kommer att sändas på remiss under slutet av 2024.

Regionstyrelsen beslutade 28 februari 2019 att ställa sig positiv till att det bildas en nationalpark i Bästeträskområdet på norra Gotland (RS § 52).

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att förslaget är förenligt med den kommunala planeringen men vill framföra synpunkter och information till Naturvårdsverket med anledning av den pågående revideringen av Gotlands översiktsplan.

Bedömning

Den nya översiktsplanen som nu är i granskningsskedet, bekräftar förslaget genom att peka ut Bästeträsk med omgivningarna i plankartan för kommande nationalpark. Ett LIS-område föreslås i norra delen av Bästeträsk i närheten till Ar (se område LIS 21, länk till förslaget

<https://gotland.seplan.se/plan/2#/53400>). En rad infrastrukturfrågor är redan i dag aktuella kring trafik, parkering, leder, sophantering och toaletter. Regionen menar att även om det inte finns några konkreta planer idag bör det finnas en beredskap för att någon gång i framtiden kunna skapa publik verksamhet på platsen med koppling till nationalparken.

Ett LIS-område pekas även ut vid Bläse i Fleringe socken som avser fortsatt utveckling av näringsverksamheten med koppling till den historiska miljön från kalbruksindustrin (se område LIS 2, länk till förslaget <https://gotland.seplan.se/plan/2#/53400>). Området ligger i anslutning till den planerade nationalparken och regionen föreslår att möjlighet till en entré i omgivningen bör undersökas, för att ytterligare gynna den regionala utvecklingen. Det kan här finnas potential att kanalisera fler besökare med koppling till kultur- och naturmiljö.

Med hänvisning till den nya översiktsplanen och även Region Gotlands grönsplan föreslår samhällsbyggnadsförvaltningen i Region Gotland att entré bör utredas för att tydligare skapa en koppling mellan nationalparken, tätorten Fårösund och vidare till naturreservat Bungenäs (<https://gotland.seplan.se/plan/2#/53401>). Det finns många fina naturområden med värden för ekologi och rekreation som nyttjas av samhällets invånare. Regionens ställningstagande i Grönplan för Gotland (RF § 136) är att en utveckling av en kustled som kopplar samman Bästeträsk nationalpark, Fårösund och vidare österut mot Bungenäs bör utredas. Fårösunds läge innebär att samhället i framtiden kan bli porten till två nationalparker då färja för att besöka nationalparken Gotska Sandön avgår från Fårösund.

Samhällsbyggnadsförvaltningen vill informera om att generationsväxling av vindkraftverk i det redan ianspråktaga området öster om Storungs föreslås i nya översiktsplanen och regionen anser att redan etablerade områden för energiutvinning är viktiga att värna (se område E2, länk till förslaget <https://gotland.seplan.se/plan/2#/53399>). Utöver eventuell påverkan på ekologin genererar vindkraftverken ljus och ljud som behöver beaktas i förhållande till nationalparksvärdena.

Samhällsbyggnadsförvaltningen är positiv till förslaget gällande nationalparkens föreskrifter som kommer inbegripa undantag kopplade till den allmänna VA-försörjningen. Det är avgörande att VA-huvudmannen fortsatt kan nyttja anläggningarna. Teknikförvaltningen i Region Gotland har för avsikt att lämna remissvar på förslaget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inga synpunkter på namnet, förslaget knyter an till platsen och de många förekomster av träsk och myrmark som finns i området.

Ärendets behandling under mötet

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår miljö- och byggnämnden lämna synpunkter under avsnittet ”Bedömning”. Synpunkterna lämnas vidare till regionstyrelsen för beslut om Region Gotlands samlade yttrande.

Arbetsutskottet har 2024-05-02 överlämnat ärendet till miljö- och byggnämnden utan förslag till beslut och gav förvaltningen i uppdrag att kontrollera beskrivningen av riksintressen i förhållande till nationalparken.

Enhetschef Frida Brunner föredrar ärendet och redogör för beskrivningen av riksintressen i förhållande till nationalparken.

Lars Thomsson (C) föreslår att områden söder om väg 148 tas bort från nationalparksområdet.

Karl-Allan Nordblom (MP) föreslår bifalla förvaltningens förslag.

Proposition

Ordföranden ställer Lars Thomssons förslag mot förvaltningens förslag och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag.

Votering begärs och genomförs. Följande voteringsproposition godkänns:

- den som röstar ja bifaller förvaltningens förslag,
- den som röstar nej bifaller Lars Thomssons förslag.

Efter genomförd omröstning, konstaterar ordföranden att 9 ja-röster och 4 nej-röster har avgivits. Miljö- och byggnämnden beslutar därmed bifalla förvaltningens förslag samt förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Reservation från centerpartiet

Lars Thomsson (C) anmäler centergruppens reservation till förmån för eget förslag att ta bort områdena söder om väg 148. Det är viktigt att ha naturliga gränser på en nationalpark, väg 148 är en sådan naturlig gräns. Liggande förslag innebär att den dominerande huvudvägen till Fårösund och Fårö passerar rakt igenom nationalparken, vilket är olämpligt då risken för kommande begränsningar av vägtrafiken inte kan uteslutas. Liggande förslag verkar helt baseras på ägarstruktur, inte på lämpliga och naturliga avgränsningar, det tycker vi är en felaktig princip vid bildande av nationalparken.

Beslutsunderlag

240319 Remissmissiv förslag nationalpark norra Gotland.pdf

240319 Bilaga 1 Skrivelse - förslag till nationalpark på norra Gotland med kartbilagor.pdf

Tjänsteskrivelse samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2024-05-07

Skickas till

RS 2018/1262